

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **V. K.**, zast. JUDr. Robertem Vargou, advokátem, se sídlem Vlastina 23, Plzeň, proti žalovanému: **Krajský úřad Plzeňského kraje**, se sídlem Škroupova 18, Plzeň, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2011, č. j. 57 A 108/2010 – 76,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 11. 10. 2010, č. j. RR/3335/10, sp. zn. ZN/511/RR/10, bylo zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Městského úřadu Město Touškov (dále též „správní orgán prvního stupně“) ze dne 9. 7. 2010, sp. zn. STAV/772/2010/Ma, č. j. STAV/2134/2010/Ma, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu prvního stupně bylo podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“), žalobkyni jako vlastníkovu nařízeno odstranění stavby, sestávající ze schodů z betonové dlažby a zpevněné plochy a přístavby terasy k jižní části rekreační chaty, nacházející se na pozemcích parc. č. X a parc. č. X, katastrální území Č. Současně bylo žalobkyni uloženo předložit návrh technologického postupu prací při odstraňování stavby, jakož i nahradit náklady řízení. Dále byly stanoveny podmínky pro odstranění stavby a rozhodnuto o námitkách účastníků řízení.

Proti rozhodnutí žalovaného se žalobkyně bránila žalobou ze dne 8. 11. 2010. Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 16. 12. 2010, č. j. 57 A 108/2010 – 56, žalobě přiznal odkladný účinek.

Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 30. 11. 2011, č. j. 57 A 108/2010 – 76, žalobu zamítl a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku se k námitce žalobkyně vyjádřil, že napadené rozhodnutí neshledal nijak vnitřně rozporným. Žalovaný v něm nedospěl k závěru, že se správní orgán prvního stupně nevypořádal s námitkou žalobkyně, že jí nebyly sděleny důvody, pro které je vedeno řízení o odstranění stavby, nýbrž dospěl k závěru zcela opačnému, totiž že správní orgán prvního stupně se s touto námitkou řádně vypořádal. Důvodnou krajský soud neshledal ani námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť žalovaný se v jeho odůvodnění vypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně v rozsahu, ve kterém směřovaly do posouzení věci samé. Krajský soud vyložil, že podání žádosti o dodatečné povolení stavby je právem, nikoli povinností stavebníka nebo vlastníka stavby. Stavební úřad tedy nebyl povinen poskytnout žalobkyni poučení o právu požádat o dodatečné povolení stavby, nýbrž tak měl učinit především její advokát, kterým byla

již v řízení před správním orgánem prvního stupně zastoupena. Pokud správní orgán prvního stupně žalobkyni o tomto jejím právu uvědomil a stanovil jí k tomu lhůtu 15 dnů ode dne obdržení sdělení, činil tak v její prospěch a nad rámec svých zákonných povinností. Nebylo třeba, aby tuto lhůtu stanovil usnesením o určení lhůty k provedení úkonu podle § 39 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Žalobkyně mimoto správnímu orgánu prvního stupně výslovně sdělila, že žádost o dodatečné povolení stavby podávat nebude. Poslední žalobní bod krajský soud vypořádal tak, že z žádného ustanovení správního řádu nevyplývá povinnost správního orgánu prvního stupně informovat odvolatele o tom, že neshledal podmínky pro postup podle § 87 správního řádu (tedy tzv. autoremeduru), ani že předal spis se svým stanoviskem odvolacímu orgánu.

Proti rozsudku Krajského soudu v Plzni se žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) bránila kasační stížností ze dne 24. 1. 2012, podanou podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), ve které navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek, jakož i napadené rozhodnutí žalovaného a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, a dále uložil žalovanému povinnost nahradit náklady řízení. Současně navrhla, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek, přičemž tento návrh odůvodnila tak, že přezkoumávanými rozhodnutími správních orgánů jí byla uložena povinnost odstranit stavbu, tedy provést nevratné úkony, které by v případě vyhovění kasační stížnosti již nemohly být zhojeny či navráceny v předešlý stav a pro stěžovatelku by znamenaly nemalou finanční újmu. Ohledně věci samé stěžovatelka v návaznosti na svá tvrzení v předchozím řízení namítala, že krajský soud nepřihlédl k tomu, že byla zkrácena na svých právech v důsledku neurčitého vymezení předmětu řízení správním orgánem prvního stupně a absence některých zákonem vyžadovaných procesních úkonů, čímž správní orgán prvního stupně porušil ustanovení § 46 odst. 1 věta druhá ve spojení s § 2 odst. 3 správního řádu. Dále namítala, že žalovaný překročil meze § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu tím, že zcela nahradil důvody rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, neboť postupovat podle tohoto ustanovení lze podle stěžovatelky jen ohledně takových vad odůvodnění, které samy o sobě nečiní rozhodnutí správního orgánu prvního stupně nezákonným. Krajský soud pak pochybil, pokud dospěl k závěru, že žalovaný nepostupoval podle § 90 odst. 1 písm. c) správního řádu, nýbrž podle odst. 5 téhož ustanovení. Krajský soud se podle stěžovatelky dále nevypořádal s námitkou, že správní orgán prvního stupně zcela přešel tvrzení stěžovatelky, že byla v dobré víře a v souladu s právními předpisy prováděla jen úpravy obdobné těm, jaké jsou u jiných staveb v daném katastrálním území obvyklé prováděny; správní orgán prvního stupně tak porušil povinnost rozhodovat ve skutkově obdobných věcech stejně. V návaznosti na svá tvrzení v žalobě pak znovu namítala též nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, konkrétně co do vypořádání námitek a vyjádření účastníků a otázky posouzení Městským úřadem Nýřany, odborem životního prostředí, jako dotčeným orgánem státní správy.

Žalovaný současně s předložením spisového materiálu v přípise ze dne 27. 1. 2012 Nejvyššímu správnímu soudu k obsahu kasační stížnosti toliko sdělil, že s napadeným rozsudkem souhlasí, nepovažuje kasační stížnost za důvodnou, a proto navrhuje její zamítnutí. K návrhu na přiznání odkladného účinku se žalovaný nevyjádřil. V této souvislosti lze nicméně poukázat na vyjádření žalovaného k návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby ze dne 7. 12. 2010, v němž žalovaný navrhl, aby soud žalobě odkladný účinek přiznal.

Dříve než Nejvyšší správní soud v souladu s rozvrhem práce a pořadím napadnutých věcí přistoupí k projednání a meritornímu rozhodnutí o samotné kasační stížnosti, bylo třeba, aby přednostně rozhodl o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Podle § 107 s. ř. s. „kasační stížnost nemá odkladný účinek; Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat. Ustanovení § 73 odst. 2 až 5 se užije přiměřeně.“

Podle § 73 odst. 2 s. ř. s. „*soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přiznává žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.*“

Z prvně citovaného ustanovení vyplývá, že kasační stížnost nemá ze zákona odkladný účinek, Nejvyšší správní soud jej však může přiznat. V takovém případě Nejvyšší správní soud na návrh stěžovatele a po vyjádření žalovaného usnesením přiznává kasační stížnosti odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu, resp. krajským soudem přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to není v rozporu s důležitým veřejným zájmem. Nejvyšší správní soud přitom vychází z čl. 90 Ústavy České republiky (ústavního zákona č. 1/1993 Sb., ve znění pozdějších ústavních předpisů) a § 2 s. ř. s., podle něhož jsou soudy ve správním soudnictví povolány především k tomu, aby poskytovaly ochranu veřejným subjektivním právům fyzických a právnických osob. Institut odkladného účinku je v této souvislosti primárně koncipován jako dočasná procesní ochrana žalobce jako účastníka správního řízení, resp. stěžovatele jako účastníka řízení před krajským soudem před okamžitým výkonem pro něj nepříznivého správního rozhodnutí, jsou-li pro to splněny zákonem předepsané podmínky.

Nejvyšší správní soud shledal, že v projednávané věci jsou naplněny zákonné podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Předmětem řízení je přezkum rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta žaloba stěžovatelky proti rozhodnutí žalovaného, jímž bylo stěžovatelce jako vlastníkově pravomocně nařízeno odstranit stavbu, sestávající ze schodů z betonové dlažby a zpevněné plochy a přístavby terasy k jižní části rekreační chaty, jakož i předložit návrh technologického postupu prací při odstraňování stavby. Vzhledem k povaze správním rozhodnutím uložené povinnosti je třeba dospět k závěru, že výkon, popř. jiné právní následky tohoto rozhodnutí, tedy zpracování odpovídajícího projektu a následná realizace odstranění stavby, by pro stěžovatelku znamenaly velmi závažnou újmu, jejíž následky by v případě zrušení napadeného rozsudku krajského soudu a následného eventuálního zrušení předmětného rozhodnutí správního orgánu prvního stupně již nemohly být navraceny v předešlý stav, resp. by mohly být zhojeny pouze při vynaložení značných finančních nákladů. Výrazný zásah do vlastnického práva stěžovatelky, který by byl výkonem či jinými právními následky rozhodnutí o odstranění stavby způsoben, by rovněž znamenal nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, když ze spisové dokumentace není patrná žádná bezprostřední újma, jež by mohla jiným osobám v důsledku odkladu odstranění stavby na dobu řízení o kasační stížnosti vzniknout, přičemž ani žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti a návrhu na přiznání odkladného účinku žádnou takovou újmu netvrdil. Totéž je třeba konstatovat ohledně případného rozporu přiznání odkladného účinku s důležitým veřejným zájmem.

Nejvyšší správní soud dodává, že z rozhodnutí o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nelze v žádném případě dovozovat jakékoli závěry ohledně toho, jak bude o kasační stížnosti rozhodnuto ve věci samé. V této souvislosti lze poukázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2005, č. j. 8 As 26/2005 – 76, publikováno pod č. 1072/2007 Sb. NSS, dostupné z: <www.nssoud.cz>, v němž zdejší soud vyložil, že „*rozhodnutí o přiznání odkladného účinku žalobě a o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou svou podstatou rozhodnutími předběžné povahy a nelze v nich předjímat rozhodnutí o věci samé.*“

Vzhledem k výše uvedeným důvodům Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 30. 11. 2011, č. j. 57 A 108/2010 – 76, přiznal odkladný účinek. Podle § 72 odst. 3 s. ř. s. „*se přiznáním*

odkladného účinku pozastavujú do skončení řízení před soudem účinky napadeného rozhodnutí.“ Do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se tedy pozastavují veškeré účinky napadeného rozsudku Krajského soudu v Plzni.

Podle § 73 odst. 5 s. ř. s. *„usnesení o přiznání odkladného účinku může soud i bez návrhu usnesením zrušit, ukáže-li se v průběhu řízení, že pro přiznání odkladného účinku nebyly důvody, nebo že tyto důvody v mezidobí odpadly.“*

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2012

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu